

МУАССИСЛАР ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҚИШЛОҚ ВА СУВ ХЎЖАЛИГИ ВАЗИРЛИГИ, «ЎЗМЕВАСАБЗАВТУЗУМСАНОАТ» УЮШМАСИ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

ХЎЖАЛИК СУДЛАРИНИНГ ҚАРОРЛАРИ ИЖРОСИНИ ТАЪМИНЛАШГА ОИД ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА

Хужалик судларининг қарорлари тегишлича ижро этилиши учун давлат идораларининг, мулкчилик шаклларида қатъий назар, қорхоналарнинг, муассасалар ва ташкилотларнинг ҳамда улардаги мансабдор шахсларнинг жавобгарлигини ошириш мақсадидан:

1. Белгилаб қуйилсинки, Ўзбекистон Республикаси хужалик судларининг қарорлари қарздорнинг ҳисоб-китоб ва рағида буш пул маблағлари мавжуд бўлган тақдирда банклар, солиқ идоралари ва хужалик юртувчи субъектлар томонидан ўз вақтида ижро этилиши лозим;

2. Давлат солиқ қўмитаси ва жойлардаги солиқ идоралари зиммасига давлат божини ва жазо жарималарини республика бюджетидан қўйиб олиш ҳақида қарорларни ижро этилиши учун давлат идоралари ва хужалик юртувчи субъектлар томонидан ўз вақтида ижро этилиши лозим;

3. Хужалик судлари прокуратура органлари билан биргаликда суд қарорларини қасдан бажармаслик фактлари бўйича айбдор бўлган мансабдор шахсларга нисбатан Ўзбекистон Республикаси қўноқлик кодексининг 232-моддасида қўзда тутилган жавобгарлик чораларини қўллансинлар, банк муассасаларига эса Ўзбекистон Республикаси хужалик процессуал кодексининг 112-моддасига мувофиқ, ундириб олиниши лозим бўлган сумманинг 5% фоизи миқдорда жарима солсинлар.

4. Хужалик судларининг ижрочиларига юқори солиқ органлари ва банкларнинг вакиллари билан биргаликда мансабдор шахслар томонидан суд қарорларининг ўз вақтида ижро этилишини таъминлаш, қарздорларнинг шахсий ҳисоб ва рақамлари билан таъминлаш, қўноқликда белгиланган тартибда қарздорларнинг мулкларини рўйхатга олиш ва ундан фойдаланишини таъқиқлаш ҳуқуқи берилсин.

Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирилик

ТАДБИРКОР РАҲБАР — ОЛТИН ФОНДИМИЗ

ФЕРМЕРЛИКНИНГ ТАШВИШУ ҚУВОНЧЛАРИ

ЧИНОЗ ТУМАНИДАГИ МУҚИМИЙ НОМЛИ ХУСУСИЙ ЧОРВАЧИЛИК ФЕРМАСИ БОШЛИГИ, «ТАШАБУС-95» РЕСПУБЛИКА КЎРК ТАНЛОВИ СОВРИНОРИ М.И. МУҚИМ ЭРХЎЖАЕВ ҲИСОБИ ҚИЛАДИ 1997 й. 7 фев.

— Чорвачилик ҳиёотда нозик тармоқ. Йул қуйилган биргина хатони тузатишда кўп йиллар ўтади. Буни асил қорвалдор яхши билади. Мол насли яхши бўлса, озуқадан узилишга йул қуйилмаса тармоқ ривож топаверади, даромадга барака қўшилаверади. Дарҳақиқат, эотдор мол асрашда гап кўп. Тадбиркор чорвалдор аввало шунга эътибор беради. Қорамолчилик фермасини 1993 йил май ойида сотиб олдим. Ушанда 275 бош қорамол бор эди. Аксарияти жайдари бўлиб, бу билан узоққа бориб бўлмасди. Ачинарлиси, ночор ҳолга тушган бундай фермалар оз эмас. Баъзи мутахассисларнинг вазифасига масъулиятсизлиги оқибатида кўп жойда наслчилик издан чиқди. Оқибатда нимжон, касал бузоқлар туғилди. Ёш молларни мажбурий суйиш қўлайди. Соғин ситирлардан кўнига олинган сут 3-4 килограммга тушиб қолди.

Ишни мол зотини яхшилашдан бошладик. Гушт ва сут етиштиришга йўналтирилган қора-ола зотли ситир-бузоқлар олиб келдик.

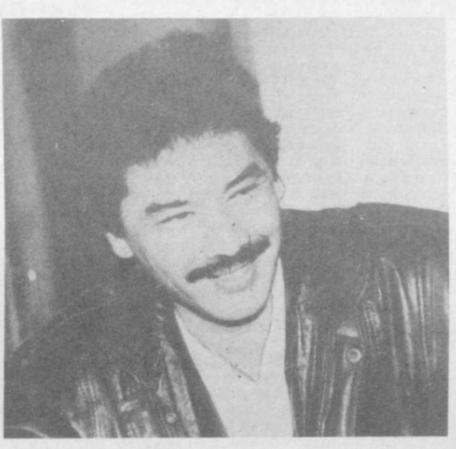
Ҳозир улар 400 бошга етди. Шунинг 100 боши ситирлардир. Буш бинода паррандачиликни йўлга қўйдик. 1100 та товуқ ҳадемай туҳумга қиради. Хуллас, ишларни юриштириб йўбордик.

Жониворга қанча яхши қаралса, хушхўр ва тўйимли емиш билан боқилса, у шунга яраша қайтаради. Сутни кўпайтиш, этига эт қўшилади. Сарflanган бир сум икки сум бўлиб қайтади. Кексалар айтганидек, сутни узини қўшлаб боласт енга қолади. Буни айниқса «тармоқдан фойда йўқ» деб уйлочилар англаши лозим. Тўғри, илгари ферма кўпчики эди-ю, бирок ҳақиқий эгаси йўқ эди. Шу боис кўп жойда тармоқ ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Унинг устига жонивор ризқини ташмалашлар уни толиқтириб қўйганди. Қўшлар шу зайл бирдек давом етгач юқори қўрсаткич, даромад ҳақида гап бўлиши мумкинми?

Ислоҳот шарофати тўғрйли мулкка муносабат ўзгарди. У ҳақиқий эгасини топмоқда. Кишилар онгига «мулк меники» деган тушунча сингди. Мулк эгаси эса лозим фойда олишни қўзғайди. Бу уни изланишга, имкониятлардан оқилона фойдаланишга, астойдил меҳнат қилишга чорлайди. Оз харажат қилиб, мумай фойда қўриш йўлларини қидиради.

Утган йиллар фермер хужалигининг учун янгилаштириш, тикланиш даври бўлди. Шукр, харакатларимиз зое кетмади, эндиликда қўйилган натижасини бераётми. Бултур йилни 883 минг сум соф фойда билан яқулладик. Даромаднинг 465 минг суми гушт, 326 минг суми сут сотишдан тушди. Қўлгани паррандачиликдан.

Ушбу йилнинг дастлабки ойи ҳам ўтди.

Кўп заптига олган айни кўнларда ҳам ҳар бош соғин ситирдан 8,5-9 килограммдан серқаймоқ сут соғиб олинапти. Қорамолларнинг бари соғлом ва семиз. Бу албатта, яхши парвартиш тўғрйлидир. Соғин ситирларга бир кеча-кундузда 6 кило беда пичани, 20 кило силос, 10 кило сенаж, 8 кило лавлага, 3 кило концентрат елиришмоқда. Новостлар 8 кило шелуха, 6 кило шрот билан боқилапти.

Бизда ўз касбини мукамал эгаллаган, тажрибали мутахассислар меҳнат қилишади. Жамоамиз йигирма нафар кишидан иборат. Маҳсулдорлигининг кўтарилиши, келаятган даромаднинг ошишига ҳар бир кишининг муносиб ҳиссаси бор. Модий манфаатдорлик ҳам шунга яраша. Ситирсоғарлар топширган бир килограмм сутта 1,5 сум ҳақ олади. Молбоқар, тракторчиларнинг маоши эса шартнома бўйича тузланади.

Баҳорга чиқиб дала юмушлари бошланганда фермер хужалигимизда ишловчилар сонин ортади. Деҳқонлар экин-тикин бошланади, то ҳосил йиғиштирилиб олунинга қалар мавсумий ишга жалб этилади. 179 гектар майдонда деҳқончилик қиламиз. Шунинг 6 гектарига қўзда бўлдоининг «Безусти» нав урути сепилган. Майса ривож яхши, насиб этса мўл ҳосил йиғиштириб оламиз.

Бир кўни техника ишламаса миришкор кўп нарас ютқазади. Кўпгина фермерларники каби бизда ҳам тракторларнинг аксарияти эскирган. Йилжини топиб, юргизиб туришми. Ҳозир иштиримизда туртта транспорт, иккита ер ҳайдон тракторимиз бор. Яқинда «Мораль-125» комбайни сотиб олдик. У олти ил ишни

бажаради. Бозор иқтисодиети шароитида ҳамма нарас ҳисобли. Тракторлар буш турган пайтда кўпчи фермерлар ва шахсий хужаликларга ишлатиш учун ижарага берамиз. Бажарилмаган иш қўламини қараб шартнома тузамиз. Иқтисодга ҳарна маъна, ҳеч бўлмаганда техникага кетадиган харажатни қўлайди.

Шу ўринда баъзи мулоҳазаларим ҳусусида тўхталам. Яқинда юртбошимиз қишлоқ хужалигига бағишланган йилгиликда фермерлик қаракатини жадал ривожлантириш ҳақида кўйиб гапирдилар. Ҳақиқатдан ҳам, фермерлар сонин минг эмас, оз бўлсин-у талаба жавоб берсин. Қўрган одам қўйиб қолсин, ҳавас қилса арзутидек бўлсин. Таклифим, ишларни йўлга қўйиш учун туманларда фермерлар уюшмаси ташкил этилиб, унинг таркибиде сервис хизмати курсатувчи бўлим фаолият қўрсатса. Ем, техника таъминоти марказлашган ҳолда ташкил этилса, тадбиркор мушқули осон бўларди.

Маълумки, фермер хужаликлариде боқилаятган ҳар бош шартли мола 0,30 гектар ер ажратилган. Бу деҳқончиликни йўлга юритган фермерга етарли. Шу билан бирга бизга ҳам ем фонди ажратилса. Негаки, гушт ва сутни қўлайтиришда тўйимли озуқанинг аҳамияти катта. Унинг уринини бошқа озуқа босмайди. Шунингдек, янги олинган техника пули ўч йилда тулаш масаласи ҳам ижобий ҳал этилса, деган умиддамиз. Шунда ишбилармон иқтисодий жиҳатдан қўйилмай қарзидан қўтулади, техникадан зорикмайди.

Фермер доим изланишда, бирни икки қилиш қаракатиде юриши лозим. Хотиржамлик унга бегона. Ишбилармон меҳнатига, маъмуричиликка қўшган ҳиссасига халқ баҳо беради. Эл назарига тушиш, дуосини олиш катта бахт. Маҳсулот етиштириш ҳажми ортач, аҳолига хизмат қўрсатиш турини ошириш мақсадиде бултур Чиноз марказиде 100 уринди ресторанини қимозиде савдосиде сотиб олдик. Деҳқон бозориде сут ва сут маҳсулотлари билан савдо қилувчи дукон очганмиз. Бундан кўпчилик мамнун.

Йил ўч икки ой чорвалдор ҳаёти орзу-умид, қўвончу ташвишлар билан ўтаверади. Ҳа, чорвалдорнинг қўзлаган режалари, ширин ташвишлари асло тугамайди. Мола мол кўшиш, наслдини яхшилаш, емишини узлуксиз таъминлаш чорасини қўриш, жониворлар соғломлигини назорат қилиш чорвалдорнинг ҳар кўни бурчи. Лекин унинг ортидан келадиган роҳати, давлати ҳам бор.

Бу унга қувват бағишлайди, келгуси зафарларга чорлайди. Жумладан, йигирма еттинчи январ кўни юртбошимиз раислигиде республика Вазирилар Маҳкамасиде ўтган йилгилик ҳам қишлоқ хужалигини ривожлантиришда муҳим омили бўлиши шубҳасиз. Биз, фермерларга ҳам унинг катта нафи тетади, албатта.

МИРИШКОРЛАР ДАЛАСИДА

Касби туманидаги Т. Маллик номили жамоа ширкат хужалигиде миришкор деҳқонлар турғисиде гап кетгудек бўлса, Робуллило Омонов номини фахр билан тилга олишади. У раҳбарлик қилаётган жамоа аъзолари учун утган йил кўтли бўлди. Бригада заршунослари хар гектаридан 35 центнердан ҳосил етиштирилди. Пухта ҳисоб-китоб билан деҳқончилик қилишгани сабабини хом аше таннари режада белгилангандан арзонга тушди. Давлатта 48 тонна урнига 60 тоннадан зиёд чул жавоҳирини топшириди.

Пахтакорлар бу йил ҳосилдорликни янада ошириш устида тинимсиз изланмоқдалар. Экин мавсуми бошлангунга қалар 300 тоннадан омиқ маҳаллий уғит жамғариш қўзда тутилган. Ҳозиргача пайкал четларига туқилган маҳаллий уғит 220 тоннадан ошди. Баҳорда ишлатиладиган мавжуд техника сифатли таъмирланаяпти. Бир сўз билан айтганда, хар гектар ердан 40 центнердан ҳосил олишга бел болаган Робуллило Омонов етакчилик қилаётган пахтакорлар даласиде иш қизгин. Ақил жамоа аъзолари бир тан, бир жон бўлиб меҳнат қилишаёпти.

Хужалиқнинг Абдусамат Гаффоров бошлиқ бригадиде даласиде ҳам мўл ҳосилга тарадул қўрилмоқда. Чуқур ҳайдалган пахта майдонлариде пушта олиш бошлаб юборилди. Утган йилги гектаридан 37 центнердан дур саранжомлаган азаматлар амалдаги йилда 40 центнерлик маррани қўзлашмоқда. Мақсадга эришиш учун кишики дала юмушларини ушоққоқлик билан олиб боришаёпти.

Ю. ЖҲРАЕВ.

ЮҚОРИ ЧИРЧИҚДА ЯНГИ УСУЛ ҚўЛЛАНИЛАДИ

Утган йили юқоричириклик пахтакорлар учун муваффақият йили бўлди. Улар вилоятда иккинчи бўлиб йиллик режани адо этишди.

Бу йил Юқори Чирчиқ туманида ҳам Анджион усулида пахта етиштириладиган бўлди. Мазкур усулда 900 гектар майдонга чигит экин режалаштирилди. «Дусплик», «Гулистон», «Юқори Чирчиқ», Аҳмад Ясавий номили ва «Ўзбекистон» жамоа хужаликлариде бу ишларни муваффақиятли ўтказиш учун ҳозирдан тайёрларлик қўрилмоқда.

Латифжон МАНСУРОВ.

Матбуот сўзининг таъсири

ЛОҚАЙДЛИКНИНГ ЗАВОЛИ КЎП

«Қишлоқ ҳаёти» рўзномасининг ўтган йилги 84-сониде «Гуноҳи катта, жазоси оғир» сарлавҳали танқидий мақола эълон қилинган эди. Унда республикамиздаги айрим туман ва хужаликларда чорвани қишдан беталофат олиб чиқиш учун етарли ем-хашак жамғарилмаганлиги танқид қилинганди. Баъзи хужалик раҳбарлари, чорвачилик мутахассислари турли хил баҳоналар қилиб, ишда сусткашликка йўл қўйдилар. Шу боис дағал хашак жамғариш талаб даражасиде бўлмади. Айни кўнларда қиш қишлигини қилмоқда, унинг бир кўни қолса ҳам қўрқ деганлар.

Кўни кеча рўзнома тахририяти Жиззах тумани ҳокими вазифасини бажарувчи С. Умурақовдан юқориде қайд этилган сарлавҳали танқидий мақолага жавоб хати олди. Унда шундай дейилади:

Жиззах туман ҳокимлиги шунини маълум қиладики, газетиде қўйилган «Гуноҳи катта, жазоси оғир», танқидий мақола туман хужаликлар раҳбарлари ва мутахассислари иштирокида атрофлича урганиб чиқилди. Мақолада қўрсатилган камчиликларни бартараф этиш юзасидан тегишли раҳбарлар ва мутахассисларга курсатмалар берилди ҳамда чорва молларини ем-хашак билан таъминлаш юзасидан камчиликларга йул қўйган Х. Олимжон, З. Бобур, У. Ҳатамов, А. Навоий номли хужаликлар раҳбарлари зиммасига чорва молларини қишдан беталофат олиб чиқиш учун зўдик билан чора-тадбирлар белгилан топширилди.

1996 йилда тумандаги кўпгина хужаликларда қайта экилган макка майдонларидан сув танқислиги оқибатиде 150-200 центнер ҳосил урини 50-60 центнердан ҳосил олинди. Булар октябр, ноябрь ойлариде ҳорва молларига кук ўч ҳисобиде елириди.

Ҳозирги кўнда барча хужаликларда чорва қишловини беталофот ўтказиш, мавжуд ем-хашаклардан унумли фойдаланиб, қишда маҳсулотларни камайтирмаслик чоралари қўрилмоқда.

1997 йилда ем-хашак етиштириш майдонларини қўлайтириш, улар ҳосилдорлигини ошириш мақсадиде мутахассислар жойларда амалий ердан курсатиш ишларини олиб бормоқдалар.

С. УМУРАҚОВ,
Жиззах туман ҳокими вазифасини бажарувчи.

ЗАРАР КИМНИНГ ҲАМЁНИДАН УНДИРИЛАДИ?

Кўпга келган тўй экан. Олтириқ туманидаги «Ўзбекистон» жамоа хужалиги раҳбарлари ҳам чорва фермасини хусусийлаштиришга қарор қилишди. Харидор ҳам дардор топила қолди. Фермерликни орзу қилган эски таниш — бош зоотехник Турдали Валиева 1995 йил 15 октябрда ким ошди савдосиде қорамолчилик фермаси 6 миллион 300 минг сумга... қарзга берилди. Оралдан саккиз ой ўтгач, яъни 1996 йил 15 июлда Т. Валиев фермани яна қайтариб хужаликка топширди. Вожааб, орала нима гаплар бўлди ўзи, жамоа аъзолари қайрон. Еки чорвачиликка шароит йўқми? Асло ундай эмас, 1000 бошга мулкхаллаб қўрилган чорвачилик комплексиде молларни парвартириш учун барча шарт-шароит бор, техника ҳам етиб ортади. Озуқа пеклари ишлаб турибди.

— Нега фермерликдан воз кечдингиз? — сўрадик Турдали Валиевдан.

— Сабаби битта, — деди собиқ фермер, — озиқа экинлари учун етарли миқдорда ер ажратиб беришмади. Маълум бўлишгача, унга 67 гектар ер берилиб, шундан 47 гектарига беда, 7 гектарига қизилча, 13 гектарига баҳорги маккажўхори экилган, бундан ташқари 32 гектар ерга баҳорги рож экилиб қуқича 391,2 тонна ўч олиб, молларга елирилган экан.

— Мавжуд экин майдонларидан қўзланган ҳосилни олмадик, — деди яна Т. Валиев нолиб. — Айланма маблағ ҳосил қилиш учун Пахта банк бўлими кредит бермади. Натижада қарзларни узаолмадик, молларни сотишга тўғри келди.

Бу баҳоналарга хужалик бош ҳисобчиси, бош иқтисодчи ва хусусий ферма бош ҳисобчиси Баҳромжон Маматов берган маълумотлар аниқлик кириттандек бўлди.

Жамоа фермасини Турдали хусусийлаштириб олганда 690 бош қорамол, шу жумладан 240 бош қора-ола зотли ситирлар, 280 бош бузоқлар мавжуд эди. «Ишби-

МАСЪУЛИЯТСИЗЛИККА УРИН ЙУҚ

дан насл олиш ҳам кескин камайибди. 1995 йили 282 бош бузоқ олинган бўлса, 1996 йилда 118 бош бузоқ, яъни утган йилга нисбатан 164 бош кам бузоқ олинди. Шунингдек, қўйлардан қўзи олиш ҳам 199 бошга кам бўлди. Фермада сут ишлаб чиқариш бир ярим баробарга камайган, яъни хар бош ситирдан 1000 литрдан сут соғиб олинган. Оқибатда утган йили ферма сут ишлаб чиқаришдан 669 минг сум зарар қурди.

Сўхбат чоғиде ситир соғувчи Мавжуда Аҳмадалиева ва Мамдакат Аҳмадалиева ўз боқимидеги 20 бош ситирдан кўнига 18-20 килограмм сут соғиб олаётганликларини айтишди. Демак, «товмуш»нинг бир кўнлик сути бир килограммга ҳам тўғри келмайди.

Сир эмаски, озуқа базасини мустаҳкамламай туриб, чорвачилик маҳсулотларини қўлайтириб бўлмайди. Минг афсуски, хужаликда озуқа экинлари ҳосилдорлигини оширишга эътибор йўқ. Утган йили 47 гектар бедапоининг атиги 2 гектари личан учун ажратилиб, бор-йўри 25 тонна қуқуқ беда жамғарилди. 45 гектар бедапоиндан 879 тонна қуқ беда уриб олиниб молларга елирилди, ҳосилдорлик гектарига режалати 390 центнер урнига беш уримда 185 центнерга тўғри келди. Боз устига урим-йўғим пайтда беданинг талон-торож қилинишига йул қўйилди. Баҳорда экилган 13 гектар маккажўхоридан 159 центнердан қуқола олинди, ҳосил, 78 гектар тахорий экинлардан режалаштирилган ҳосил олинмади, натижада чорва қишлоғига 1000 тонна урнига 336 тонна силос бостирилди, 2000 тонна урнига 1000 тонна сомон жамғарилди. 450 гектар майдондаги бўлдоининг сомони тулик йиғиштириб олинмасдан далаларда қолиб кетди.

Таважубки, хусусий мулкни бошқаришни эплай олмаган, фермани қарзга ботирган, чорва туғининг кескин камайишига сабаб бўлган фермер яна ҳеч нарас қўрмагандек хужалик бош зоотехниги бўлиб ишламоқда.

Ҳўш, юзага келган ачинари аҳволдан чиққишининг илоҳи борми? Бу савола хужалик раиси муовини Расулжон Ҳамдамов шундай деб жавоб қилди:

— 1997 йилда озуқа экинлари парвартиришга муносабатни тўдан яхшилаймиз, галладан бўшган 90 гектар майдонга дон ва силос учун маккажўхори экиб, уни пипириб олинишини таъминлаймиз, беда майдони 63 гектарга етказилади. Асосан беда пичани жамғаришга эътибор қўйатирилади. Ҳозир 46 гектар майдонда рож етиштирилмоқда, уни бир қарра уғитлаб сўғоришдан чиқардик, гектаридан 400 центнердан қуқ озуқа олиш ниятидамиз...

Кур ҳассасини бир марта йўқотади, деган нақл бор. Зора, утган хатолар сабоқ бўлиб, хужалик яна оёққа туриб олса. Аммо бизни бир нарас қизиқтиради. Рўй берган хато оқибатиде қўрилган зарар кимнинг ҳисобидан ундирилади? Еки епинлик қозон епинлигича қоладими?

Раҳимжон МЕЛИБОВ,
«Қишлоқ ҳаёти» муҳбири.

ФЕРМЕРНИНГ САВОБЛИ ИШЛАРИ

1997 й. 7 - фев.

Янги давр нафаси уфуриб, кишилар онгига дунёқараш шаклланди. Юртимизда амалга оширилаётган ислохотлар натижасида буғунги ҳаётимизда туб бурилишлар содир бўлмоқда. Давлатимиз иқтисодиёти юксалиши, фаровон турмуш сари далоли одамлар қўлидаги қишлоқлик қалбиди эртанги кунга ишончини мустаҳкамлайди. Бу ижобий ўзгаришларнинг бари мустақиллик туғайтиди.

«Оқ» қорақўлчилик жамоа ҳужалтида епу қари бенаҳқ хурмат қилди. У қур йиллар ушбу ҳужалтида ҳисобчи, ҳосилот бўлиб ишлади.

ИСЛОҲОТ — ИНСОН ХИЗМАТИДА

Меҳнат қилиш ҳам мардлик. Республикадаги ўзгаришлар ислохотлар таъдиркорликка кенг йул очди.

Ҳамонда сармосий йўқ Рамазон Рузимуродов фермер бўлган деб далоил чиққанининг узи жасорат эди. Унинг ташаббусини баъзилар маъқуллади, бошқалар «Шошмаштанмикин, эйлаб олармикин» деди. Хуллас, Пахтачи тумани ҳокимининг 1992 йил 22 октябрдаги қарори билан Рамазон Рузимуродов раҳбарлигида «Толдин» фермер ҳужалиги ташкил этилди.

Фаолиятини йўлга қўйиш учун давлатдан 12 миң сум қарз оиди. Шу пулга 100 бош оқ жўни эчки қарид қилди. Оранда малум вақт ўтиб кураки, эчкичиликнинг ўзини қўзланган максалда эришиб бўлмади.

Гуштининг барқаси йўқ, жўни сув текинга кетди. Йил якунида фермер давлатдан олган қарзидан бир амаллаб қутилди. Хуш, нима қилди керак? Бундан бу енгга қандай иш юритса аҳвол унлади. Рамазон ака узоқ ўйланди, тақрибли чорваларлар

ли қўй сотиб олди. Йил яхши келиб, қўйлар этига эт қўшилди. Кейинги йили совонқлардан асло нав қорақўл тери олди.

Муваффақият Рамазон акани руҳлантирди. У йилда қорамол ҳам боқибди киришди. Қўй ўтмай 20 бош мол, 20 бош йилқи курага келтирилди. Эндиликда уста чорвалар парваршидаги йилқи, қорамол ва қўйлар бош сони кўпайди. Тармоқ билан сони сифатида ҳам танлиди. Каерда яхши эт, зотдор ситир борлигини эшитса, сотиб олинганга ҳайрат қилиди.

Ишлар ривожлангандан ривожланди. Бултур ушбу фермер ҳужалигида бир тонна гушт етиштирилди. Даромади салмоқли бўлди. Жониворлар бош сони кўпайгани сайин турган таъки, озақа ташини ҳам ортаверди. Рузимуродов сўғайилган майдонларда деҳқончилик қилиш ҳақида ўйлаб бўлди. Бу иш дашта осон эмас. Аммо ушбу йилда осон эмас, Аммо ушбу йилда осон эмас.

АНДИЖОНЛИКЛАР ТАЖРИБАСИ АСОСИДА

Қасби туманидаги Ҳамза Хужақулов номи жамоа-ширкат ҳужалигининг 3-кичи ширкатидики қатна сазовор ишлар амалга ошириляпти. Ширкатда ўтган йили пахтадан баракали ва эртанги ҳосил етиштирилди. Ҳар гектар ердан олинган пахта 35 центнердан ошди.

Андижон механика корхонаси қўли гул ишчилари мамлакатимиз пахтакорларига сезилма тайерлаб беришда фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Режалар ортиси билан бажарилишида қўй қатори цех бошлиги Абдулмалик Абдувалиев ва тажрибали токар Аъзамжон Каримовнинг ҳам муносиб қизматлари бор.

СУРАТДА: цех бошлиги (чапда) А. Абдуллаев А. Каримов тайерлаган чигит солинганда барабан ўқини қўздан кечиринишмоқда. X. МЕЛИБОВЕ олган сурат.

Қонун талаби — вожиб

Ҳозирги кунда прокуратура идораларининг асосий эътибори Республика Президенти ва Вазиirlар Маҳкамасининг мамлакатда олиб борилаётган ислохотларни чуқурлаштириш, унинг ҳаётийлиги ва йўналишини давр талаби эканлигини белгиллаб берган ҳалқпарвар Фармон ҳамда қарорларнинг бажарилишини назорат қилишни тубдан яхшилашга, иш услубларини замон талабига мос равишда ўзгартириш ва такомиллаштиришга қаратилган.

Ушбу жиноятлар бўйича 19 та жиноят иши айблов ҳужусалари билан судга юборилди. 22 нафар шахс жиноий жавобгарликка тортидди. Тахлил шўни кўрсатдики, олий ва урта махсус ўқув юрталарида қўйишга қабул қилишда, касалхоналарда даволаниш пайтида таъмагирилик ҳолатлари кўпроқдир.

ИХОТА ТЕРАКЗОРЛАРИ

Сирдарё вилоятида кучли шамоллар бўлиб туришини кўпчилик яхши билди. Шу сабабли кейинги вақтда ерларнинг мелiorатив ҳолати анча ёмонлашди, шўр босиши кучайди. Натияжада қишлоқ ҳужалик экинлари ҳосилдорлиги анчагина камайди. Шамол йўлини тусиш ва тупроқ нурашининг олдини олиш мақсадидида вилоят ўрмон ҳужалиги бошқармаси ташкил этилди.

Раббиқул Амиров Узебекистон Савдо вазирлиги тизимидаги «Қапшарлар пойабзаллар» удуриши савдо бирлашмаси «Қарши пойабзал» ҳиссалорлик жамятига катта молшўноқ вазифинида ишлаб туриб хизмат мақсадида вилоят ҳужаликларига фойдаланди. У «Шўхрат-95» ҳуссий фирмасининг ишонч қозони билан шарҳ олди учун келган фуқаро Олий Қобилдовдан пора талаб қилди. Фирма ҳиссалорлик жамятига 1 миллион сум пул ўтказган эди. Аммо таъмагири молшўноқ ажратилиш қаршида 34588 килограмм шарҳнинг ҳар килограмми устига 2 сумдан нақд пул олган тақдирдагина махсусот бериш шартини қўйди. Амйоров ўз хизмат хонасида О. Қобилдовдан 70 миң сум пора олаётган пайтда қармоққа олинди. Бундан ташқари ўқ отнига яроқли долларида ноқонуий саклаган. У ўзюк мудафатта — 17 йил озоқликдан маҳрум этилди.

Тўғридан Назар, Эғридан Ҳазар

Ушбу маркази допенти Файзулло Пўлдов ҳам шарҳида бўлди. Тўққиз нафар талабалардан 9 миң сум пора олгани учун жиноий жавобгарликка тортиди. Солиқ соҳаси ҳодимлари ичида ҳам қинғир қўйилди. Ҳазар район давлат солиқ инспекциясида жисмоний шахсларнинг солиқ тортиш бўлими катта инспектори Фахриддин Обруев қинғир иш билан обруевнинг туқиб олди. У яққа фаолият билан шўғулланувчи таъдиркор Бурхон Рузйқуловдан 5 миң сум пора олаётганда сирини очибди, қармоққа олинди.

Порахўрлик иллатидан сакланишининг муҳим йўналишларидан бири ҳокимият, ҳуқуқий муҳофаза қилувчи, назорат ва таътиш идоралари ҳодимларини танлашда уга ҳуқуқий ва қатъияткорлик билан ендашмоқликдир. Идораларга нопок, ўқувсиз шахс қўйиб қолса, бундай идораларнинг эл-юрт олдига нуфузи туқилди. Энг омиди одамлар ишончига дарз кетади.

Вилоятда қишлоқ ҳужалиги асосий тармоқ, Шу боле Узебекистон Республикаси Вазиrlар Маҳкамасининг «1996 йилги бошқоқ экинлар доп

ликлар томонидан доп махсусотларни ишлаб чиқариш ҳиссалорлик ўқомишга умуман уруғлик доп топширилмаган. Белиланган 73,4 миң тонна урнига 57239 тонна уруғлик доп жамгарилган, ҳоло.

Инсоф юзасидан айтганда, муҳбирлар энг қўй қадам ранжада қилаётган бозор, бу «Олой» деҳқон бозори. Ҳоқ киши, ҳоқ эр бўлин — йилнинг истаган фаслида бозор тўғрисидаги тасаввурлар айнан ана шу масканин қўздан кечириб билан бошланди. Сабаби оддий: Узебекистонда етиштирилган, хатто қишлоқ давлатлардан келтирилган энг сара ва табиийки, энг қиммат махсусотлар шу бозорга тушди. Бинобарин, нарх-навоининг ушун эҳуд пайсайиш даълаб шу ерда «синов»дан ўтди.

Расталар оралаб аста айланамиз. Соз артилиб, ҳар хил пирамидалар шаклида терилган олмаҳонокларга, мандинирунорларга қараб куз кунини. Бамисоли кургазмага қўйилган дейсиз. Биров бир кило, биров ярим кило харид қилаётир.

— Оғайнимиз шифохонада етувди. Шунга пакет қилиб юрибми...

— Уйга нозик меҳмонлар келадиган эли...

— Доим шу ердан харид қиламан, — дейди навбатчи харидор. — Бироз қиммат-у, лекин молига яраша...

Қиш бўлишига қарамай кеча шипкомдан узилганда тиниқ, ҳали рангини йўқотмаган олтингусли узумнинг нархини сураймиз.

— 350 сум, — дейди сотувчи аел.

— Булиши қанча? — Неча кило олмоқчисиизлар? Келишимиз.

Сал нарида бундан шғча пачоқроқ узумни 250 сум дебтиришибди. Савдолашсак, улар ҳам нархини туширишларини айтди.

Бошқа махсусотлар ҳам шунақа, қуриниш ва навига қараб билина-пасть тушиб туриди.

Гушт растасига яқин борамиз. Мол гуштининг яхшиси 190 200 сум, қўй гушти 250 сумгача бор. Аммо балиққа «яқиллашиб» бўлмади. Биттасига 300 сумдан 700 сумгача сурашаляпти.

Бозор тўғрисидаги тасаввуримизни тиниқлаштириш учун шу кунги «Қўйлик» деҳқон бозорида ҳам бўлдик.

Экиси кийим-кечак, эҳтиёт қисмлар ва ҳар хил қандолат махсусотларини сотиладиган бозорга айлангирлиб, хатто худди От-чопордаги каби кириш ҳақи ҳам белгилаибди: 5 сум.

Мустақиллигимизнинг беш йиллиги арафасида фойдаланишга топширилган янги деҳқон бозорида

эса ҳаёт қайнайди. Сотувчиларнинг жағи-жағига тегмайди, харилор қақиршилади. — Кукатлардан олиб келинг, ҳозир уриб келинган... — Анордан тоғиб қуринг, Қуванинг анови... — Қанча сураляпсиз? — «Олой» бозорида қурининица бўлмаса-да, катта-катта анорларга ишора қиламиз. — 200 сум деб утиргандим, сиғлар учун майли 180 сум бўлақолин. Қиммат бўлса,

бозор махсусотлар куп. «Қўйлик» бозорида деҳқон турпини 5 сум, шолғомни 4-5 сум, сабини эса ҳатто 3 сум деб утирганини қурдик. Ваҳоланки, утган йили шу пайтда бу махсусотлар неча сум эли? Маълум бўлишича, бултур шу пайтда сабини 15 сум, баҳорда эса ҳатто 70 сум бўлган... Пиез ҳам сифатига қараб 6 сумдан 10 сумгача сотилмоқда. Бир буханка нон баҳосини назарда тутадиган бўлсак,

бу нархлар учун деҳқонга ҳар қанча ташақкур билдирсак оз. Бирок...

Эл-юрт баҳраманд бўлин, деб махсусотини бозорга олиб келган деҳқонга яратиб берилган шароит талаб даражасидам?

Турги, биз қўздан кечирган «Олой» ва «Қўйлик» деҳқон бозорларида бу масалалар ибратли ишлар қилинаётир. Жумладан, «Олой бозори» очик турдаги ҳиссалорлик жамятига айлангач, бу ерда бир қанча ижобий ўзгаришлар бўлди.

Бозор ичидаги 50 уринли меҳмонхона ушбу жамят иҳтиёрига берилди. Эндиликда душ, совутиқ, телевизор ва бошқа қўйилмаҳсуотларга эга бўлган меҳмонхонада вилоятлардан келган деҳқонлар бемалол хорлик чикаришлари мумкин.

Худди шундай 30 уринли меҳмонхона «Қўйлик» бозорида ҳам ишта тушди.

Ҳар икки бозор раҳбарлари ҳам ҳали олдинда қилинадиган қўй юмушлар турганлигини айтишди.

— Ҳозирги энг катта муаммо, — дейишли улар, — деҳқонлар ўз махсусотларини саклайдиган омборхоналарнинг йўқлиги.

Дарвоқе, бу масала «Қўйлик» деҳқон бозори учун лойиҳа ҳолатида бўлса-да, «Олой» деҳқон бозорида эса тез кунларда 500 квадрат метр бўлган омборхона қуриб битказилади. Бир қатор маиший хизмат шохобчалари ишта тушди.

Бирок бозор олди-соғдидангина иборат эмас. Унинг яна бир қанча сир-синаотлар борки, уларни бартароф этмай деҳқонга шароит яратиб берилди, деб бўлмади.

Зайиниддин РИХСИЕВ, Зибўуддин ОРТИҚҲУЖАЕВ «Қишлоқ ҳаёти» муҳбирлари.

ни олиш борасидаги вазифалар қатъий белгилаб олинди.

Туллов интизомията риоя этилишини таъминлаш ислохотлар олдида таъсир этиши таъбиий. Жорий йилнинг бошида вилоятдаги мавжуд корхона, таъшиқлот ва ҳужалиқларнинг дебитор қарзлари ўтган йилга қисқартирилган ҳолатда аниқлашган ҳам ортик. Дебитор қарзлар айнакса, Муборак, Қарши шаҳрида, Шаҳрисабз туманида қўнайтгани таъбиий. Уларнинг қўнайтишига бевоқифа тулов интизомията корхона, таъшиқлот, муассаса ва ҳужалиқлар раҳбарлари риоя этилмақлиги сабаб бўлади.

Айниқса қишлоқ ҳужалик махсусотларини етказиб беришда контракти шартномаларига риоя этилмақлиги, ҳужалиқларнинг иқтисодий аҳволини оғирлаштиришига олиб келадиган. Аммо шунга қарамай, биронта ҳам даъво арязлари киритилмаган. Ахир, боқибгамақлиқнинг ҳам чек-чегараси бор-ку?

Деҳқон-фермер ҳужалиқлари, ҳуссий, қишлоқ ва қишлоқ корхоналари вилоят иқтисодий қудратини мустаҳкамлаш омили, ислохотларнинг муваффақиятига заминдир. Афсуск, уларнинг 1669 таси фаолият кўрсатмастир.

Қишлоқда иқтисодий ислохотларни жадал амалга ошириш, биринчи талда бозор муносабатларини шакллантириш, таъдиркорликни кенг миқслада ривожлантириш жаҳонгирликнинг ҳар қандай қуринишнинг, айниқса давлат мулкнини талон-тороқ қилиш сингари жирканч қишлоқларнинг илдинги қирқилдида муҳим омилдир. Мустақил юртимизни нопокликлардан ҳалос қилиш бор биримиз учун савдо йомуш, муқаддас вази-фадир.

Қаримберди ГАНИБОВЕ, Қашқадарё вилоят прокурори, адлия қатта маслаҳатчиси.

Дилмурод ҚИРГИЗОВАЕ «Қишлоқ ҳаёти» бўлими мудирини.

Асил фуқарога бефарқлик бегона ИНСОФ САРИ БАРАКА

Баъзан хайрон қоламан, бизни ўраб турган табиат инсонлар учун ҳаёт-мамат эканлигини ҳамма ҳам билвермасмикин деб. Йўқса, дов-дарактларга қирон келтирилмас, ҳайдовчилар эса носоз машиналари билан кўча-кўйни газ-тутувга тўдириб одамларнинг соғлиғига завоф етказмас эдилар.

Кайтар дунё экан. Айни кунинг чилласи бўлишига қарамастан, кунлар баъзида баҳор, баъзида эса кунинг эслатади. Фасллар алмашинувнинг бўлиб бўлишини ўзи билан ҳар хил касалликларнинг кўпайиб кетишига олиб келмоқда. Гриппнинг ебиши бўлиб кетибди.

Қир-қирларда ут-данларнинг йилдан йилга қамийиб бориши чорвадорларнинг таъшиқига таъшиш қишмоқда. Буларнинг барчаси биз, одамларни табиатга ҳисбатан ҳушёр бўлишга, насоб бўлишга чорламоқда.

Нима қилиш керак? Менимча, биринчи навбатда кўриш керак бўлишига қарамастан, кунлар баъзида баҳор, баъзида эса кунинг эслатади. Фасллар алмашинувнинг бўлиб бўлишини ўзи билан ҳар хил касалликларнинг кўпайиб кетишига олиб келмоқда. Гриппнинг ебиши бўлиб кетибди.

Қир-қирларда ут-данларнинг йилдан йилга қамийиб бориши чорвадорларнинг таъшиқига таъшиш қишмоқда. Буларнинг барчаси биз, одамларни табиатга ҳисбатан ҳушёр бўлишга, насоб бўлишга чорламоқда.

Чорвадорлар учун синов мавсуми ҳисобланган қиши Наманган туманидаги Р. Турсунов номи жамоа ҳўжалиги сўтовор фермасининг аъзолари муваффақиятлик ўтказишти. Сабаби ўтган йилда қишга нухта тайёргарлик қўрилганлиги босе старлик даражада озунка жамагариди. Айни пайтда фермада 603 бов қорамол парварин қилишти. Жониворлар парваринида буюқбоқар Нарзулла Қорабев ва соғуғчи Зоҳида Норматова ҳамкасбларига ўрнат қўрилишти.

**ИНОТ НЕЪМАТОВ,
ўрмон ҳўжалигининг
меҳнат фахрийси.**

ГОЛИБЛАР АНИҚАНДИ

Чиноз туманида жами 178 та қичиқ қорхона ва фирма фаолият қўрсатишмоқда, шунингдек 63 нафар фермер эл-юрт қулқилли йулида меҳнат қилмоқда. Уларнинг баъзиларини, энг яхши таъбиркорлар фаолиятини омаллаштириш, ҳаридорлар, рақобатбардор маҳсулотларни ишлаб чиқаришни қўлайитириш, шу билан бирга уларнинг касб-маҳорати ва илм даражасини охиришти, узаро ҳамкорликни йулга қўйиш ва таъбиркорликни ривожлантириш мақсадида туман ҳўжалиги таъбиркорлар палатаси, туман ҳўсейлаштириш бўлими, «Биз нес фонд» туман бўлими, «Қамолот» жамағамаси туман бўлими билан ўтган йили «Таъшиқ» туман куриқ-пансионини эълон қилган эди.

Кўч босқичда уқулган танлов учун кеча якунида, ўч тур бўйича гойиблар аниқланди. Тоғлар ишлаб чиқарувчилар орасида Ақром Жоников рақобат қилганин «Эркин» фирмаси биринчи сўрив эгаси бўди. Иккинчи сўрив Ақром Мухаммадов эгаси бўган «Гунач ЛТД» масъуллик чекланган жамағамта масъул эди.

Фермер ҳўжаликлар орасидаги гойибларни аниқлаш қиш кечди. Сабаби қўрсатган илжалари бўйича қарийб тенг бўлган бир неча фермер ҳўжалиги танловга қўйилган эди. Омад Хусайибов Араббев бош бўган «Юлда» фермер ҳўжалигини кулиб боқди. Укам Раҳмонов бошқарган «Экубон» фермер ҳўжалиги фақат иккинчи ўринни эгаллади.

Энг яхши ҳўнарманшларни таъшиқ аниқлаш қиш муноразаларига сабаб бўди. — дейди туман ҳўжам муовини Исмоил Зоҳидов. — Эгач уймақори Риженов Файзуллоев ҳам, темирчи Файзулла Абуллаев ҳам, сандиқсоз Тоҳиржон Тоҳилов ҳам ўз маҳсулотлари билан гойиб бўлишга қарор эдилар. Ва биз уларнинг имкониятларини бир хил баҳоладик. — ҳар уловларини танлов гойиб, деб эълон қилдик.

Таъшиқ қўриқма қиш танловини бундан бун ҳам давом эттиришга қарор қилдик.

З. РИХСИЕВ.

ЧИРОЙ ОЧМОҚДА

Наманган шаҳрининг марказий қуқалари атрофида жойлашган бир нафар ўз қие-фасини ўзгартирмоқда. Вилоят маркази мезорлари ишлаб чиққан таъмирлаш режасига асосан қурилиш трестлари ишчилари бу қуқаларни бун ва ишчиотларни кўриш бун ва оқлаш билан чекланмайдилар. Биноларнинг қуришини ўйналантириш учун зарур ҳолларда уларнинг олди қиеми янгиланади ва қайтадан қурилади.

Шаҳар марказини қайта қуришга қорхона ва таъшиқлотлар, коммунал хизмат қўрсатиш тармоқлари ҳамда таъбиркорлар маблағ ажратишмоқда.

МАХСУЛОТ ТУРИ ҚУПАНДИ

Корасув шаҳридаги «Элжид» акционерлик жамағамта халқ илтеъмоми моллари ишлаб чиқариш даромад манбаълари бирга айланади. Илгари бу ерда паст куқлинили элекстр асбоқлар ишлаб чиқарилад эди. Ҳозир қорхонада таъмирланган маҳсулотлар умумий ҳажмининг бешдан бир қиемининг халқ илтеъмоми моллари таъшиқ элади. Қорхона ҳар ойда савдо тармоқларига 4,5 миллион сумлик турли маҳсулот етказиб бермоқда. Булар асосан рўзгор моллари, уй-жой қуришга зарур бўладиган буюмлардир.

Акционерлик жамағамта ишчилари бозорни яхши ўрғаниб чиқиб, янги йилда хоҳонлар учун янги буюмлар, жуамдан электр димлағичлар, эчки қунирқорларни ишлаб чиқаришни йулга қўлиди. Шунингдек, янқ купулаб элекстр техникаси маҳсулотлари, спорт товарлари ишлаб чиқариш режалаштирилмоқда.

(ЎЗА).

Чорвадорлар учун синов мавсуми ҳисобланган қиши Наманган туманидаги Р. Турсунов номи жамоа ҳўжалиги сўтовор фермасининг аъзолари муваффақиятлик ўтказишти. Сабаби ўтган йилда қишга нухта тайёргарлик қўрилганлиги босе старлик даражада озунка жамагариди. Айни пайтда фермада 603 бов қорамол парварин қилишти. Жониворлар парваринида буюқбоқар Нарзулла Қорабев ва соғуғчи Зоҳида Норматова ҳамкасбларига ўрнат қўрилишти.

Т. МАҲҚАМОВ олган суратлар.

ЛАНГАР ОШ ТУЗИНИНГ ХОСИЯТИ

Қашқадарё воҳасидаги Хисор тоғ тизмалари хилма-хил, қимматли ер ости захи-раларига бой. Ош тузи кон-дари шундай бойликлардан биридир. Шуниси эътибор-лики, бу ердан қазиб оли-наётган туз ашёси турли мақсалларга ишлатилиши, шифобаҳш ҳўсейнларга билан ажралиб туради. Лангар қонидан қазиб олинаётган ош тузи инсон ҳаёти учун айниқса фойдалидир. Бу маҳсулотни чорва моллари рақионига қўшиб беринч, сантехника ва иситиш қу-вуқларини тозалашга ҳам ишлатиш мумкин.

Шу ерлик Хўсан бобо Маҳсумов илгари ана шу ноёб ош тузини кул қичи билан ишлаб чиқарган ва аҳолига тарқатиб келган. Отанон пенсияга чиққани-дан сунг унинг ишини фар-занди Эркинжон давом эт-тирди. Ота издан борган углининг меҳнат фаолияти муқтадиллик дарига ту-ри келди. Йилгиде таъбир-корлик лаёқати уйғонди. Туз қазиб чиқаришдаги кул меҳнатини механизация-зими масалга юкллади. Ҳеч қимдан пул маблағи қарға олмасдан туз ишлаб чиқара-диган замонавий қичиқ қор-хона таъшиқ элади. Таъмир-лаш, пайванлаш, қончи-лик асбоқларини чарқлаш, ишлаб бериш устаконлари бирин-кетин ишга тушири-лди. Меҳнат жамғамаси 1995 йили 100 тоннадан ортиқ туз маҳсулотини етказиб берди. Иш унумдорлиги ой сайин ошяпти. 1996 йили эса 260 тоннадан зиёд ош

тузи қазиб чиқарилиди. Бу ҳам чегара эмас. Яқин кел-ла-жакда бу қондан йилига 400 тонна аёло навли ош тузи қазиб чиқариш мум-кин бўлади. Яқин даромад-ни 900 миң сумга етказиш, йилига 60-100 миң сум соф фойда куриш қузда тутил-моқда. Мана сиғиз таъбир-корлик курсатиб туз қазиб чиқаришнинг механизация-лаш шарофати.

Яққаболдаги бу қорхона маъмурияти йиллик соф фойда ҳисобинан ишлаб чи-қаришни кенгайтириш, ер-дамчи ҳўжалиқни ривож-лантириш борасида ҳам амал-ий таъбирларни амалга оширмоқда. Бу йил бешта бош говминг сотиб олинди. Яқин кунларда уларнинг сони 20 бошга етказилади. Яқинда туз қон қичиқ қор-хонаси қонида раҳбар та-шаббуси билан қичиқ тиб-бний шохобча-давоташ бўли-ми очилиб, мутахассис ха-қиқлар жалб қилинди. Узи-ни оғир, ланж хис этган, ҳамда буюқ касалига чали-нинг хавфи бор қишлар бу ерга келиб туз гори конла-рига туз майдалайдиган тер-пирмонхонга кириб уги-риш йули билан шифо му-одалаларини қабул қилди. Туз қон қичиқ қорхонаси-нинг раҳбари Эркинжон Маҳсумов келгусида бу ер-да шу атрофдаги аҳоли дам олиб, саломатлигини му-стаҳкамлашга хизмат қила-диган маскан барпо этмоқ-чи. Ниятингиз йулдошлар-гиз бўлин, таъбиркор!

Хайрулла ТўРАЕВ.

ДУШАНБА, 10

- 6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонги дам олиш дастури. 8.00 — 8.30 «Хафтано».
- 8.30 «Муслиқий саҳнат» Фильм-шоу.
- 8.55 «Алломиқ авлодлари» Спорт дастури.
- 9.15 «Морена Клара» Теле-сериал.
- 10.05 Ш. Хабибуллаев. «Фотиманинг сарғушати» Республика қўриқ-чўқ театрининг спектакли.
- 10.45 «Мажрифат маскани» Теле-сериал.
- 11.15 «Вазият қомида» Теле-сериал.
- 12.00 Ўзбекистон телерадио-компанияси астрада-симфо-оркестрининг концер-ти.
- 12.35 «Эркакчи ўй» Бадий фильм.
- 14.00 «Ингиликлар» Теле-сериал.
- 15.05 «УТВ хазина-си»дан У. Ҳошимов. «Инсон садокати» Телеспектакль. 1-қисм.
- ***
- 17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 «Теле-шоу».
- 18.10 «Экстремал уйлар» Теле-сериал.
- 18.25 «2000 йилдан сунг» Теле-сериал.
- 18.45 «Нон таъмин» Теле-сериал.
- 19.05 «Дилера» Тележурнал.
- 19.25 «Эълонлар».
- 19.30 «Ахборот» (рус тилида).
- 19.50 «Ахборот».
- 19.55 «Офисина» баридан чиқ-қан фирибгарлар» Телесе-риал.
- 20.20 «Спорт қитъаси» Теле-сериал.
- 20.25 «Ахборот».
- 20.30 «Ахборот».
- 20.35 Буюқ келажак сари. 21.20 «Дилнавоз садолар» Теле-сериал.
- 21.45 «Бу оқшом...» Теле-сериал.
- 22.30 «Морена Клара» Теле-сериал.
- 23.00 «Ахборот».
- 23.15 «Ахборот».
- 23.20 «Ахборот».
- 23.25 Тунги тароналар. 00.15 — 00.35 «Ватан тим-соллари».
- ***
- 18.00 Ингиликлар. 18.10 «Ахборот».
- 18.15 «Ерилотшо» Мульттўп-лам.
- 18.30 «Спорт қитъаси».
- 18.40 «Компьютер-Осие».
- 18.55 «Мир ва Матлин» Кизи-карди дастури.
- 19.25 «Эълонлар».
- 19.30 «Ахборот» (рус тилида).
- 19.50 «Ахборот».
- 19.55 «Офисина» баридан чиқ-қан фирибгарлар» Телесе-риал.
- 20.20 «Спорт қитъаси».
- 20.25 «Ахборот».
- 20.30 «Ахборот».
- 20.35 Буюқ келажак сари. 21.20 «Дилнавоз садолар» Теле-сериал.
- 21.45 «Бу оқшом...» Теле-сериал.
- 22.30 «Морена Клара» Теле-сериал.
- 23.00 «Ахборот».
- 23.15 «Ахборот».
- 23.20 «Ахборот».
- 23.25 Тунги тароналар. 00.15 — 00.35 «Ватан тим-соллари».
- ***
- 18.00 Ингиликлар. 18.10 «Ахборот».
- 18.15 «Ерилотшо» Мульттўп-лам.
- 18.30 «Спорт қитъаси».
- 18.40 «Компьютер-Осие».
- 18.55 «Мир ва Матлин» Кизи-карди дастури.
- 19.25 «Эълонлар».
- 19.30 «Ахборот» (рус тилида).
- 19.50 «Ахборот».
- 19.55 «Офисина» баридан чиқ-қан фирибгарлар» Телесе-риал.
- 20.20 «Спорт қитъаси».
- 20.25 «Ахборот».
- 20.30 «Ахборот».
- 20.35 Буюқ келажак сари. 21.20 «Дилнавоз садолар» Теле-сериал.
- 21.45 «Бу оқшом...» Теле-сериал.
- 22.30 «Морена Клара» Теле-сериал.
- 23.00 «Ахборот».
- 23.15 «Ахборот».
- 23.20 «Ахборот».
- 23.25 Тунги тароналар. 00.15 — 00.35 «Ватан тим-соллари».
- ***
- 18.00 Ингиликлар. 18.10 «Ахборот».
- 18.15 «Ерилотшо» Мульттўп-лам.
- 18.30 «Спорт қитъаси».
- 18.40 «Компьютер-Осие».
- 18.55 «Мир ва Матлин» Кизи-карди дастури.
- 19.25 «Эълонлар».
- 19.30 «Ахборот» (рус тилида).
- 19.50 «Ахборот».
- 19.55 «Офисина» баридан чиқ-қан фирибгарлар» Телесе-риал.
- 20.20 «Спорт қитъаси».
- 20.25 «Ахборот».
- 20.30 «Ахборот».
- 20.35 Буюқ келажак сари. 21.20 «Дилнавоз садолар» Теле-сериал.
- 21.45 «Бу оқшом...» Теле-сериал.
- 22.30 «Морена Клара» Теле-сериал.
- 23.00 «Ахборот».
- 23.15 «Ахборот».
- 23.20 «Ахборот».
- 23.25 Тунги тароналар. 00.15 — 00.35 «Ватан тим-соллари».
- ***
- 18.00 Ингиликлар. 18.10 «Ахборот».
- 18.15 «Ерилотшо» Мульттўп-лам.
- 18.30 «Спорт қитъаси».
- 18.40 «Компьютер-Осие».
- 18.55 «Мир ва Матлин» Кизи-карди дастури.
- 19.25 «Эълонлар».
- 19.30 «Ахборот» (рус тилида).
- 19.50 «Ахборот».
- 19.55 «Офисина» баридан чиқ-қан фирибгарлар» Телесе-риал.
- 20.20 «Спорт қитъаси».
- 20.25 «Ахборот».
- 20.30 «Ахборот».
- 20.35 Буюқ келажак сари. 21.20 «Дилнавоз садолар» Теле-сериал.
- 21.45 «Бу оқшом...» Теле-сериал.
- 22.30 «Морена Клара» Теле-сериал.
- 23.00 «Ахборот».
- 23.15 «Ахборот».
- 23.20 «Ахборот».
- 23.25 Тунги тароналар. 00.15 — 00.35 «Ватан тим-соллари».
- ***
- 18.00 Ингиликлар. 18.10 «Ахборот».
- 18.15 «Ерилотшо» Мульттўп-лам.
- 18.30 «Спорт қитъаси».
- 18.40 «Компьютер-Осие».
- 18.55 «Мир ва Матлин» Кизи-карди дастури.
- 19.25 «Эълонлар».
- 19.30 «Ахборот» (рус тилида).
- 19.50 «Ахборот».
- 19.55 «Офисина» баридан чиқ-қан фирибгарлар» Телесе-риал.
- 20.20 «Спорт қитъаси».
- 20.25 «Ахборот».
- 20.30 «Ахборот».
- 20.35 Буюқ келажак сари. 21.20 «Дилнавоз садолар» Теле-сериал.
- 21.45 «Бу оқшом...» Теле-сериал.
- 22.30 «Морена Клара» Теле-сериал.
- 23.00 «Ахборот».
- 23.15 «Ахборот».
- 23.20 «Ахборот».
- 23.25 Тунги тароналар. 00.15 — 00.35 «Ватан тим-соллари».
- ***
- 18.00 Ингиликлар. 18.10 «Ахборот».
- 18.15 «Ерилотшо» Мульттўп-лам.
- 18.30 «Спорт қитъаси».
- 18.40 «Компьютер-Осие».
- 18.55 «Мир ва Матлин» Кизи-карди дастури.
- 19.25 «Эълонлар».
- 19.30 «Ахборот» (рус тилида).
- 19.50 «Ахборот».
- 19.55 «Офисина» баридан чиқ-қан фирибгарлар» Телесе-риал.
- 20.20 «Спорт қитъаси».
- 20.25 «Ахборот».
- 20.30 «Ахборот».
- 20.35 Буюқ келажак сари. 21.20 «Дилнавоз садолар» Теле-сериал.
- 21.45 «Бу оқшом...» Теле-сериал.
- 22.30 «Морена Клара» Теле-сериал.
- 23.00 «Ахборот».
- 23.15 «Ахборот».
- 23.20 «Ахборот».
- 23.25 Тунги тароналар. 00.15 — 00.35 «Ватан тим-соллари».
- ***
- 18.00 Ингиликлар. 18.10 «Ахборот».
- 18.15 «Ерилотшо» Мульттўп-лам.
- 18.30 «Спорт қитъаси».
- 18.40 «Компьютер-Осие».
- 18.55 «Мир ва Матлин» Кизи-карди дастури.
- 19.25 «Эълонлар».
- 19.30 «Ахборот» (рус тилида).
- 19.50 «Ахборот».
- 19.55 «Офисина» баридан чиқ-қан фирибгарлар» Телесе-риал.
- 20.20 «Спорт қитъаси».
- 20.25 «Ахборот».
- 20.30 «Ахборот».
- 20.35 Буюқ келажак сари. 21.20 «Дилнавоз садолар» Теле-сериал.
- 21.45 «Бу оқшом...» Теле-сериал.
- 22.30 «Морена Клара» Теле-сериал.
- 23.00 «Ахборот».
- 23.15 «Ахборот».
- 23.20 «Ахборот».
- 23.25 Тунги тароналар. 00.15 — 00.35 «Ватан тим-соллари».
- ***
- 18.00 Ингиликлар. 18.10 «Ахборот».
- 18.15 «Ерилотшо» Мульттўп-лам.
- 18.30 «Спорт қитъаси».
- 18.40 «Компьютер-Осие».
- 18.55 «Мир ва Матлин» Кизи-карди дастури.
- 19.25 «Эълонлар».
- 19.30 «Ахборот» (рус тилида).
- 19.50 «Ахборот».
- 19.55 «Офисина» баридан чиқ-қан фирибгарлар» Телесе-риал.
- 20.20 «Спорт қитъаси».
- 20.25 «Ахборот».
- 20.30 «Ахборот».
- 20.35 Буюқ келажак сари. 21.20 «Дилнавоз садолар» Теле-сериал.
- 21.45 «Бу оқшом...» Теле-сериал.
- 22.30 «Морена Клара» Теле-сериал.
- 23.00 «Ахборот».
- 23.15 «Ахборот».
- 23.20 «Ахборот».
- 23.25 Тунги тароналар. 00.15 — 00.35 «Ватан тим-соллари».
- ***
- 18.00 Ингиликлар. 18.10 «Ахборот».
- 18.15 «Ерилотшо» Мульттўп-лам.
- 18.30 «Спорт қитъаси».
- 18.40 «Компьютер-Осие».
- 18.55 «Мир ва Матлин» Кизи-карди дастури.
- 19.25 «Эълонлар».
- 19.30 «Ахборот» (рус тилида).
- 19.50 «Ахборот».
- 19.55 «Офисина» баридан чиқ-қан фирибгарлар» Телесе-риал.
- 20.20 «Спорт қитъаси».
- 20.25 «Ахборот».
- 20.30 «Ахборот».
- 20.35 Буюқ келажак сари. 21.20 «Дилнавоз садолар» Теле-сериал.
- 21.45 «Бу оқшом...» Теле-сериал.
- 22.30 «Морена Клара» Теле-сериал.
- 23.00 «Ахборот».
- 23.15 «Ахборот».
- 23.20 «Ахборот».
- 23.25 Тунги тароналар. 00.15 — 00.35 «Ватан тим-соллари».
- ***
- 18.00 Ингиликлар. 18.10 «Ахборот».
- 18.15 «Ерилотшо» Мульттўп-лам.
- 18.30 «Спорт қитъаси».
- 18.40 «Компьютер-Осие».
- 18.55 «Мир ва Матлин» Кизи-карди дастури.
- 19.25 «Эълонлар».
- 19.30 «Ахборот» (рус тилида).
- 19.50 «Ахборот».
- 19.55 «Офисина» баридан чиқ-қан фирибгарлар» Телесе-риал.
- 20.20 «Спорт қитъаси».
- 20.25 «Ахборот».
- 20.30 «Ахборот».
- 20.35 Буюқ келажак сари. 21.20 «Дилнавоз садолар» Теле-сериал.
- 21.45 «Бу оқшом...» Теле-сериал.
- 22.30 «Морена Клара» Теле-сериал.
- 23.00 «Ахборот».
- 23.15 «Ахборот».
- 23.20 «Ахборот».
- 23.25 Тунги тароналар. 00.15 — 00.35 «Ватан тим-соллари».
- ***
- 18.00 Ингиликлар. 18.10 «Ахборот».
- 18.15 «Ерилотшо» Мульттўп-лам.
- 18.30 «Спорт қитъаси».
- 18.40 «Компьютер-Осие».
- 18.55 «Мир ва Матлин» Кизи-карди дастури.
- 19.25 «Эълонлар».
- 19.30 «Ахборот» (рус тилида).
- 19.50 «Ахборот».
- 19.55 «Офисина» баридан чиқ-қан фирибгарлар» Телесе-риал.
- 20.20 «Спорт қитъаси».
- 20.25 «Ахборот».
- 20.30 «Ахборот».
- 20.35 Буюқ келажак сари. 21.20 «Дилнавоз садолар» Теле-сериал.
- 21.45 «Бу оқшом...» Теле-сериал.
- 22.30 «Морена Клара» Теле-сериал.
- 23.00 «Ахборот».
- 23.15 «Ахборот».
- 23.20 «Ахборот».
- 23.25 Тунги тароналар. 00.15 — 00.35 «Ватан тим-соллари».
- ***
- 18.00 Ингиликлар. 18.10 «Ахборот».
- 18.15 «Ерилотшо» Мульттўп-лам.
- 18.30 «Спорт қитъаси».
- 18.40 «Компьютер-Осие».
- 18.55 «Мир ва Матлин» Кизи-карди дастури.
- 19.25 «Эълонлар».
- 19.30 «Ахборот» (рус тилида).
- 19.50 «Ахборот».
- 19.55 «Офисина» баридан чиқ-қан фирибгарлар» Телесе-риал.
- 20.20 «Спорт қитъаси».
- 20.25 «Ахборот».
- 20.30 «Ахборот».
- 20.35 Буюқ келажак сари. 21.20 «Дилнавоз садолар» Теле-сериал.
- 21.45 «Бу оқшом...» Теле-сериал.
- 22.30 «Морена Клара» Теле-сериал.
- 23.00 «Ахборот».
- 23.15 «Ахборот».
- 23.20 «Ахборот».
- 23.25 Тунги тароналар. 00.15 — 00.35 «Ватан тим-соллари».
- ***
- 18.00 Ингиликлар. 18.10 «Ахборот».
- 18.15 «Ерилотшо» Мульттўп-лам.
- 18.30 «Спорт қитъаси».
- 18.40 «Компьютер-Осие».
- 18.55 «Мир ва Матлин» Кизи-карди дастури.
- 19.25 «Эълонлар».
- 19.30 «Ахборот» (рус тилида).
- 19.50 «Ахборот».
- 19.55 «Офисина» баридан чиқ-қан фирибгарлар» Телесе-риал.
- 20.20 «Спорт қитъаси».
- 20.25 «Ахборот».
- 20.30 «Ахборот».
- 20.35 Буюқ келажак сари. 21.20 «Дилнавоз садолар» Теле-сериал.
- 21.45 «Бу оқшом...» Теле-сериал.
- 22.30 «Морена Клара» Теле-сериал.
- 23.00 «Ахборот».
- 23.15 «Ахборот».
- 23.20 «Ахборот».
- 23.25 Тунги тароналар. 00.15 — 00.35 «Ватан тим-соллари».
- ***
- 18.00 Ингиликлар. 18.10 «Ахборот».
- 18.15 «Ерилотшо» Мульттўп-лам.
- 18.30 «Спорт қитъаси».
- 18.40 «Компьютер-Осие».
- 18.55 «Мир ва Матлин» Кизи-карди дастури.
- 19.25 «Эълонлар».
- 19.30 «Ахборот» (рус тилида).
- 19.50 «Ахборот».
- 19.55 «Офисина» баридан чиқ-қан фирибгарлар» Телесе-риал.
- 20.20 «Спорт қитъаси».
- 20.25 «Ахборот».
- 20.30 «Ахборот».
- 20.35 Буюқ келажак сари. 21.20 «Дилнавоз садолар» Теле-сериал.
- 21.45 «Бу оқшом...» Теле-сериал.
- 22.30 «Морена Клара» Теле-сериал.
- 23.00 «Ахборот».
- 23.15 «Ахборот».
- 23.20 «Ахборот».
- 23.25 Тунги тароналар. 00.15 — 00.35 «Ватан тим-соллари».
- ***
- 18.00 Ингиликлар. 18.10 «Ахборот».
- 18.15 «Ерилотшо» Мульттўп-лам.
- 18.30 «Спорт қитъаси».
- 18.40 «Компьютер-Осие».
- 18.55 «Мир ва Матлин» Кизи-карди дастури.
- 19.25 «Эълонлар».
- 19.30 «Ахборот» (рус тилида).
- 19.50 «Ахборот».
- 19.55 «Офисина» баридан чиқ-қан фирибгарлар» Телесе-риал.
- 20.20 «Спорт қитъаси».
- 20.25 «Ахборот».
- 20.30 «Ахборот».
- 20.35 Буюқ келажак сари. 21.20 «Дилнавоз садолар» Теле-сериал.
- 21.45 «Бу оқшом...» Теле-сериал.
- 22.30 «Морена Клара» Теле-сериал.
- 23.00 «Ахборот».
- 23.15 «Ахборот».
- 23.20 «Ахборот».
- 23.25 Тунги тароналар. 00.15 — 00.35 «Ватан тим-соллари».
- ***
- 18.00 Ингиликлар. 18.10 «Ахборот».
- 18.15 «Ерилотшо» Мульттўп-лам.
- 18.30 «Спорт қитъаси».
- 18.40 «Компьютер-Осие».
- 18.55 «Мир ва Матлин» Кизи-карди дастури.
- 19.25 «Эълонлар».
- 19.30 «Ахборот» (рус тилида).
- 19.50 «Ахборот».
- 19.55 «Офисина» баридан чиқ-қан фирибгарлар» Теле

Алишер НАВОЙИЙ таваллудининг 556 йиллиги олдидан

УЛУҒ ШОИР НАЗМИДА БОҒБОН ТАВСИФИ

Энг қадимий замондан бошлаб, инсон сугориш тармоқларини яхшилашга, уни ривожлантириб боришга катта аҳамият берган. Бу эса ўз навбатида боғдорчиликнинг кенгайишига сабаб бўлган. Одат юлдузлар сиричи кашф этишга иштирокман қадим доғишманлар табиати гузаллик тимсоли деб билди, ундан маънавий завқ олишга интилашганлар, охири оқибатда нафис табиат ижодидан қисс олиб, гузал боғлар яратиб бошлаганлар.

Боғдорчилик тарихи, халқ тарихи, унинг маданияти, илм-фани, адабиети ва санъати, деҳқончилиги тарихи тажрибалари билан чамбарчас боғлиқ. Аждодларимиз яшаган географик ҳудуд унинг маданий-илмий равиши, адабиети ва санъати, деҳқончилик маданияти ва сугориш тармоқлари даражаси унмунда яратилган боғу роғларда ўз аксини топган. Шоирлар Турон султони боғдорчилик салоҳиятини эътироф этиб, ўз асарларида бино этилган боғларни таъриф тавсиф этишган.

Алишер Навоий ҳам Самарқандда таҳсил қилиб юрган кезларида бунёд қилинган машҳур боғларни ўз кўзи билан кўрган ва улардан гоҳи илҳомланган. Бу эса шоир ҳаётида катта воқеа бўлган, албатта. Бу боғлар тарих зарварларига алоҳида жаҳоҳир бўлиб қолди. Бу боғлар турт томони баланд деворлар билан урилиб, туртбурчак шаклларида бўлинган ва бино марказида кўшк жойлаштирилган. Сув оқими уларга туртиб туринг учун табиий иш-шабиллар еки суний паст баландликлар барпо этилган. Шу боғларнинг кўриниши кўпгина машҳур Шарқ гизамларини эслатган. Бу воситалар кенг фойдаланилганлигини Шарқ ва Шимолий Хиндистондаги қатор шаҳарларда кўриш мумкин. Алишер Навоий боғ ҳақида ёзди: **Гоҳ Бўстони Дилкушо**

Бундай боғлар юқори мадалакали, диди юксак бўлган мутахассислар томонидан бунёд қилинган. Навоий ўз асарларида бир-биридан гузал боғлар ва улардаги дарахтлар, гулларни, уларда жойлашган ҳовузларни тасвирлаган. Шоирнинг эшишча, боғларнинг ҳар бири жаннатмақом, тенги йўқ манзарани эслатади. Алишер Навоий «Хайратул аброр»да Хирот майдонлари ва боғларини таърифлар экан, бу ердаги боғларнинг маҳоратига таҳсинлар уқийди. У ерларда етиштирилган гуллар, меваларнинг шидлари кўзни қувватлаган даражада ранг-баранг бўлган. У даврда боғдорчиликда пайвандчилик гоҳ тараққий этган бўлиб, бир дарахта бир неча ниҳол навдаси пайванд қилинган ва кўп натижаларга эришилган. Ушса кезларда пайвандчи билмайдиган боғларнинг устидан қўшилган. Уларни ҳақиқий боғбон ҳисоблашмаган. Навоийнинг «Лисонут тайр» асарига шундай нуқад, беҳафсалта, фаросатсиз боғбон ҳақида ажойиб ривоят келтирилади. Унда зурма-зуррақил билан боғбонлик қилдиган, ўз касбияти юзаси, пайваж орасидан қарийилган ва қилатган ишдан ҳеч бир завқ олмайдиган баъзи боғбонлар қораланади. Боғбон

ТАБОБАТ ГУЛШАНИ
Турт шарбати жигар ва буйрақдаги тошларни йўқ қилишга яхши ердэм беради.
Шамоллаган ва бодга чалинган беморлар баданларини турт шарбати билан артсалар уларни енгил ҳис қиладилар.
Фарзандингиз бронхит касалига ёки йўталга чалинган турни кубик шаклида кесиб, костреюккага солиб, устига шакер сешиб, газ духовкасига икки соат тутинг, сунг уни сузигчдан ўтказиб шарбатини олинг ва болага уқлашдан олдин 3-4 чой қошиқдан ичирсангиз, у тезда соғайиб кетади.
Соч толасини мустаҳкамлаш учун пиез сувидан фойдаланинг. Бунинг учун ҳафтада 1-2 марта 2-3 қошиқ пиез сувини сочингизни тағна суртинг ва 10-15 минутдан кейин ювиб ташланг. Шунда сочингиз янада жозибдор бўлади.
Агар сиз туларни уқлаб олмай безовта бўлиб чиқсангиз, бунинг давоси осон. Озгина қуруқ чойга мойчақдан арашатириб чой дамлаб ичсангиз уйқусизликдан қутулиб, маза қилиб уқласиз.

РАМАЗОН ҲАЙИТИ АРАФАСИДА

Мамлакатимиз мўмин муслмонлари салкам бир ойдирки, рўзаю Рамазон ойининг бебаҳо тўхталарию беназир хосиятларидан баҳраманд бўлиб яшамоқдалар. Эркин, озодликнинг шарофати ила маҳзун ўшшалар илмон-эътиқоддан ёришиб кетгандек, ислоф дўннат, меҳр-оқибат, саховат кўз очаидек адамлар бир-бирлари яқинлашадилар, кўнгаллар кўнгалдан сув ичди, муқаддас қадриятлар бош кўтариб инсонлар бир-бирлари ила тенглашадилар. Гўйбатлар, тўхматлар, жонжаллар рўзаю Рамазон ойи шарофати ила камайдилар. Хуллас, бу муборак ой ҳам маъна, ҳам руҳан юксалиш ойидир.
Мухбиримиз Амина Қодирова ана шундай муборак арафа кўнгаларида дину ислом ҳомиёлари, хожи оналар, мўминлар билан учрашиб, Рамазон ойининг хосияти ҳақида сўхбатлашди.

ЭЗГУЛИК ЭЛЧИСИ

Пайгамбаримиз сарвари олам Мухаммад саллаллоҳу алайҳи васаллам айтганларидек, муслмонлар учун энг улғу икки байрам бор, бу ийд Рамазон ва Кўрбон ҳайитларидир. Ул муборак кўнгаларда ҳар қанча хурсандчилик қилиб, янги либослар кийиб, хубий атлар сешиб, бир-бирингизни кўтлаб, йираб кўнгилушлик қилсангиз арзийди.
Ҳақиқатдан ҳам Ҳақ Субҳонаҳу ва таоло бу дунёда инсонлардан пайгамбаримизни, ердан Маккаю Мадинаини, ойлардан Рамазон ойини, кўнгалдан Жума кўнгални, туналардан Лайлату қадр кечасини азиз ва муборак қилиб яратди.
Шунинг учун ҳам 14 асдирки, муборак ийд Рамазон кўни — улғу саховатлар ва марҳаматлар кўни сифатида байрам қилинади. Чунки бу муборак айёмдан ҳеч қим четда қолмайди. Одамлар бир-бирларидан кўнгили сурашди, беморлар, ноғиронлар аҳолидан хабар олишди, табаррук отахон ва онахонларни зиерат қилишди. Утганлар хотираси елга олиниб, улар ҳақида дуолар йўллашди. Бой-бадавлат инсонлар етим-есирларнинг бошини силаб, қаровчисиз қолганларга меҳр қўрашди.
Дилдан айтилган, ширинсўз, кўнгиладан Оллоҳ йўлига берилган хайр-са

бар кўнгалда халқимизнинг чин ихлос ва холис ният ила қилган хайру эҳсонларини дуою илтижоларини Ҳақ Субҳонаҳу ва Таоло ўз даргоҳида қабул айлаб, узининг ризозилигича қилган ва қилаетган барча сайб-ҳаракатларига яраша қўлаб ажру савоблардан баҳраманд айлаб юртимизга тинч-осойишталик, хайру баракат, тункингил аҳилликни насиб айласин.
Бу кўнгалда шукр қилмоқ керак. Негаки, бошимиздан қандай даврларни кечириб, қанчадан-қанча уқубатларни кўрмадик дейсиз. 30-йиллар даҳшати-ни эсласам ҳозир ҳам вужудимга титроқ қиради. Не-не

2500 йиллик ешини навҳирон ва гузал чехра билан нишонлаш ниятида вилоятда эзу ишлар бошланиб кетган. Бундай дамда усталарнинг қулиқулига тегмайди. Бир йил олдин ҳазрат Баҳоуддин Нақшбанднинг ширлари ҳисобланмиш Моҳитобон — Хожа Ориф ар-Ревгарий мазорлари, хонақолари, масжидлари қурилиши ва тамирланишида қатнашдим. Ревгар қишлоғида жойлашган хожанинг оналари Ориффаби, Арабон қишлоғида жойлашган хожанинг синигилари Шохиста-биннинг хонақоларини ободонлаштиришда иштирок этдим.
Яқинда хоразмлик, тошкентлик усталар билан Саид Мир Қуллол ҳазратларининг масжидлари қурилишида иштирок этдим. Мен билан биргаликда қўли гул нақшкор устаси Ҳамид ҳам савобли ишга қатнашдилар. Одамлар чин ихлос, пок ният билан тўхтовсиз оқиб кетатган бу муқаддас ихлос-ратоҳда узгача меҳр эилас билан ишлади. Шундай кўнгалда қалбимиздан нелар кечганини таърифлашга сўз ожиз. Ишлаб чарчамаймиз. Шунда билдимки, элим деб яшаб утганлар йўлида йўлдош бўлсанг, сузи-га амал қилсанг унинг-усан, қамолтопасан, юртинг обод, номинг улғу бўлади.
Баҳоидирхўжа АБДУНАБИ ўғли Шофиркон тумани, Болтақора қишлоғи.

ШАҲОАТЛИ ДАМЛАР ҚАДРИ

Тангри Таолога шукр-ку, бутунги саодатманд кўнгалда бизга Ислам динининг туртинчи рўкини рўзаю Рамазонинг беҳавотир, тинч-осойишта утказмоқ бахти насиб этди. Шундай улғу ва муъта-

УЛУҒЛАР ҚАДАМИ

Етти иқлимга Бухоройи Шариф номи билан танилган муқаддас заминда туғилиб, яшаётганимдан ҳамиди-юрагимда шукрона тўяман. Негаки, бу замин илму тафаккурда, фозил фузаларда, пири комилликда дунени лол қолдирган улғу авлиелар юрти.
Эл, илм-эътиқод аҳли Хожа Абдуҳолик Гиждувоний, Хожа Ориф ар-Ревгарий, имом ал-Бухорий, Хожа Мир Қуллол, Абу Али ибн Сино каби даҳоларнинг номларини юракларингиз турда асраб келишмоқда.
Бутун ийд Рамазон арафасида шуни мамнуният билан айтишни хоҳлардимки, бизга бу улғу авлиеларнинг пурҳикмат тариқатини, Бухоролан фахрларини туйғусини эрк ва озодлик берди. Бир вақтлар бу доғишманлиқ бобоқалонларимиз билан мақтанганиш уққа турсин номларини айтишга-да хайиқиб яшардик. Мустақиллик юракларимиздан ана шу ҳадикни сугуриб ташлади.
Қасбим хунараманд-уста. Шунинг учун ҳам юртим ободлигини курсам дилдан қувонаман, бу эзу ишла ҳисса қўшсам, руҳим енгиллашиб, гўе бобоқалонларимиз олдидаги қарзни ва фарғани узаётгандек қувониб кетаман.
Бухоро айни дамда катта тўй таратди. Узининг

ЗАМЗАМ

сёрдур. Буйрақдаги кум парчаларини майда-майда қилдур. Қонни тоза ва мусаффо қилиб, табиий ҳароратни муътадиллаштирадур. Нафас йўллари осонлаштириб, таомни ҳазм қилишга ердами жуда қаттибур. Ичак ва қориндаги давомлик оғриқнинг давоида қўланиладур. Ич ўтки, қусадиган, юқумли касалларни йўқ қилишга фойдали неъматлардир. Меъданинг жароҳатлардан тозалашга кўп фойдаси бор, айниқса, инсон аъзоларида зарарли микроорганизмлар тезда йўқ қилдур. Таомлардаги захарларни, қўриқни исидан пайдо бўлган захарни тезда йўқ қилдур. Қоринни ва баланини семиртирадур, пешоб тўхташ касаллигига даво бўлади. Офтоб утганга, иссиқ шамол таъсирларини йўқ қилишга жуда ҳам фойдалидур. Баланддаги заифликни, озғинликни, сўстликни, оғир меҳнатдан кейинги чарчаганликни унингдирадур, кетказадур.
Тери хасталиқларига нафис қўшдур, масалан: темирратки (экзема), терининг ҳамшиша сувланиб туришидан, кучиб кетишидан иборат тери хасталиқларига, бунингдиги яра-ларга фойдалидур.
Мутахассислар ва ҳақимлар, улғу табиблар фикрича, муборак замзам сувиди зарарли микроорганизм мўлдоқ бўлмайди. Чунки Раззоқи мўлақ жаноби раббул оламийн ҳазратларининг ўзи замзамни микроорганизмга эмтмушдур.
Муборак бўлган бу замзам сувини ҳозирги замон фан ва

СУВИ

тунука идишларда узоқ муддат сақланса, замзам сувиди айниин содир бўлиб, тунука идишларни занги замзамни рангини, буйини ва маъсизини узартириш эҳтимолидан узоқ эмасдур. Бундай ҳолларга йўл қўймастан замзамни вақтида айнитмасдан, соф ва тиник ҳолда ичишга шундигина уни фойдаларидан фойда ҳосил бўладур.
Ҳали замзам сувини урганмаган ва кашф қилинмаган қанча-қанча ҳикматларини фазилатлари борки, буни келажакда олимларимиз янги-янги кашфлар билан исбот қилсалар ажаб эмас.
Абдуллоҳ хожи ҚУЛОҲИЙ таржимаси.

Бош муҳаррир Неъмат ЁҚУБОВ
Таҳрир хайъати: Маркс ЖУМАНИЕЗОВ, Расулмат ХУСА-НОВ, Мирзажон ИСЛОМОВ, Маҳмуд МИРЗАЕВ, Эркул ЗИКРИЕВ, Сиддиқжон МУҲАМЕДЖОНОВ, Мирғиёс ҚАЮМОВ (бош муҳаррир уринбосари), Суннатилла САЙДАЛИЕВ, Обиджон ГОҒУРОВ (масъул котиб), Равшан БОБОМУҲАМЕДОВ.

Манзилими: 700083, ТОШКЕНТ, МАТБУОТЧИЛАР КЎЧАСИ, 32
ТЕЛЕФОНЛАР. Мухаррир уринбосарлари — 33-44-43, 33-16-27. Масъул котиб — 33-09-93.
Деҳқончилик бўлими — 36-56-35, 36-54-51. Ижтимоий ҳаёт бўлими — 36-56-34. Маданият, адабиёт ва санъат бўлими — 36-56-36. Ахборот ва спорт бўлими — 36-54-54. Шикоят, хат ва маъмурий органлар бўлими — 36-54-52.